

Avdelningen för verksamhetsutveckling och stöd
Juridikenheten
Mattias Carlquist

Arbetsmarknadsdepartementet

(med e-post)

Yttrande angående EU-direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten.
- Energimyndigheten anser att förslaget till direktiv bör omfatta även den unionsrättsliga lagstiftningen om märkning av energirelaterade produkter och ekodesign.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten ser positivt på att det skapas gemensamma minimiregler inom EU.

Ett utökat skydd för visselblåsare kan vara ägnat att effektivisera efterlevnaden och kontrollen av den unionsrättsliga miljöskyddslagstiftningen. Förslaget till direktiv omfattar också i viss utsträckning miljörelaterad lagstiftning. I dess nuvarande utformning saknas dock lagstiftning som tar sikte på energirelaterade produkter. Det bör därför övervägas om inte även Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU samt Europaparlamentets och rådets förordning EG nr 1222/2009 av den 25 november 2009 om märkning av däck vad gäller drivmedelseffektivitet och andra väsentliga parametrar, bör omfattas av direktivet.

Utifrån samma övervägande kan det finnas anledning att även uppmärksamma Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter.

Specifika synpunkter

Artikel 2.1 har fått en utformning som medför att direktivet inte kommer att vara tillämpligt med avseende på alla rapporterade personer oavsett deras relation till den verksamhet som berörs. Artikel 2 begränsar tillämpningsområdet till personer som arbetar i den privata eller offentliga sektorn – och som förvärvat information om överträdelser i arbetsrelaterat sammanhang. Energimyndigheten anser att det skydd som föreslås bör omfatta samtliga personer som i vilket sammanhang som helst uppmärksammat överträdelser av den art som förslag till direktiv anger. Det ska således inte ha någon betydelse vilken relation den rapporterade personen har till den aktuella organisationen eller på vilket sätt den rapporterade personen fått kännedom om överträdelserna.

Det är inte tydligt om artikel 5.2 a innebär att ett skriftligt förfarande kan helt ersättas med ett muntligt eller om muntlighet får vara ett komplement.

Det är inte tydligt hur relationen ser ut mellan de myndigheter som kommer att vara skyldiga att upprätthålla en rapporteringsväg och de myndigheter som kommer att utgöra behöriga myndigheter enligt artikel 6.

Det är inte klart vad som avses med varaktigt i artikel 11.5 a.

Det bör inte vara obligatoriskt för den som rapporterar att alltid använda interna kanaler först, vilket riskerar att bli fallet med den utformning som artikel 13.2 har fått.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Roger Eklund. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Johan Holgersson, enhetscheferna Fredrick Andersson, Mattias Blomstrand, Jenny Lindholm, Eva Mofalk och Fredrik Svartengren, tf. enhetschefen Gerd Fagerström, sektionschefen Susanne Roos, kris- och säkerhetschefen Mats Löwenberg samt rättssakkunnige Mattias Carlquist. Föredragande har varit Mattias Carlquist.

Roger Eklund

Mattias Carlquist